

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การจัดทำระบบมาตรฐาน ISO 14000 ในอุตสาหกรรม
 ปิโตรเลียม : กรณีศึกษา บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ชื่อผู้เขียน นายพิชิตชัย สายสุวรรณ

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

อาจารย์ ดร. นิตยา	เจริญประเสริฐ	ประธานกรรมการ
อาจารย์ นันทนา	ค้ำนวน	กรรมการ
อาจารย์ อรพิน	สันติธีรากุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) รายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ในการจัดทำระบบมาตรฐาน ISO 14000 ของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) 2) ปัญหาที่พบและวิธีการแก้ไขปัญหาในการจัดทำ และ 3) ผลกระทบที่ได้รับหลังจากนำระบบมาตรฐาน ISO 14000 มาใช้ โดยการศึกษาจากเอกสารระบบมาตรฐาน ISO 14000 การสัมภาษณ์ผู้ตรวจสอบ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์

ผลการศึกษาพบว่า บางจากฯ ได้ดำเนินการจัดทำระบบมาตรฐาน ISO 14000 ตามข้อกำหนด 5 ข้อ ดังนี้

1. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ได้มีการจัดทำตามข้อกำหนดและประกาศให้พนักงานทราบ
2. การวางแผน เริ่มด้วยการกำหนดประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ โดยสอดคล้องกับข้อกำหนด จากนั้นกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนแผนการในการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
3. การนำไปปฏิบัติและกระบวนการ มีการแต่งตั้งคณะทำงานต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อม จัดทำคู่มือด้านสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการปฏิบัติและวิธีปฏิบัติงานตามลักษณะหน้าที่ และให้การอบรมกับพนักงาน
4. การตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง ได้มีการตรวจสอบคุณภาพและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม แล้วนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสิ่งแวดล้อม

5. การพบทวนโดยฝ่ายบริหาร คณะผู้บริหารพิจารณารายงานการตรวจสอบ เพื่อดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงให้การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

หลังจากที่บางจากฯ ดำเนินการจนครบตามข้อกำหนดแล้ว ได้ขอรับการรับรองระบบจากหน่วยงานที่ให้บริการรับรอง ซึ่งหลังจากมีการตรวจสอบและได้แก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วจึงได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO 14000

ด้านปัญหาที่พบและวิธีการแก้ไขปัญหานั้น บริษัทฯ พบปัญหาความไม่เข้าใจในระบบ ISO 14000 และเกิดความเข้าใจไม่ตรงกันในการจัดทำคู่มือด้านสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการปฏิบัติ และวิธีปฏิบัติงาน ซึ่งได้แก้ไขโดยส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม ISO และปรึกษาบริษัทที่ปรึกษา นอกจากนี้ยังพบปัญหาความล่าช้าในการจัดทำคู่มือสิ่งแวดล้อม ซึ่งแก้ไขโดยการกำหนดวันที่แน่นอนในการจัดทำเอกสารให้เสร็จสมบูรณ์

สำหรับปัญหาอื่นๆ นั้น ในส่วนของพนักงานระดับปฏิบัติการ พบปัญหาการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งได้ทำการแก้ไขโดยโน้มน้าวใจ และมีการฝึกอบรมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ นอกจากนี้บริษัทฯ ยังพบปัญหาการตรวจสอบประเมินผล พบปัญหาการขาดความสมบูรณ์ด้านเอกสารระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้จัดการปรับปรุงและแก้ไขเอกสารเพื่อให้ตรงตามข้อกำหนดของมาตรฐาน

ด้านผลกระทบที่บริษัทฯ ได้รับหลังจากนำระบบมาตรฐาน ISO 14000 มาใช้ พบว่า บริษัทฯ สามารถลดต้นทุน มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าทำให้เกิดการประหยัดพลังงานที่ใช้ในบริษัทฯ มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น และบริษัทฯ มีภาพพจน์และชื่อเสียงที่ดีขึ้น ด้านพนักงาน พบว่า ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีการระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากขึ้น และความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและการประหยัดพลังงานมากขึ้น สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ นั้น มีผลทำให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจในตัวสินค้ามากขึ้น และทำให้ผู้จำหน่ายวัตถุดิบให้ความสนใจในระบบมาตรฐานสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

Independent Study Title The Implementation of ISO 14000 System in Petroleum Industry : Case Study of The Bangchak Petroleum Public Company Limited

Author Mr. Pichitchai Saisuwan

M.B.A. Business Administration

Examining Committee:

Lecturer Dr. Nittaya	Jariangprasert	Chairman
Lecturer Nantana	Kumnuan	Member
Lecturer Orapin	Santidhirakul	Member

Abstract

The purposes of this study, "The Implementation of ISO 14000 System in Petroleum Industry : Case Study of The Bangchak Petroleum Public Company Limited", are to study the details of process in the implementation of ISO 14000 system, the problems and the methods of solving that problems , and the impacts on the company after the implementation. The collection methods of this study were from the ISO 14000 's documents, the interview with auditor, in-depth interview with company's 12 staffs, and observation.

The study showed that Bangchak implemented the ISO 14000 system according to 5 requirements as follows:

1. Environmental policy: Bangchak firstly established and announced the environmental policy to all employees.
2. Planning: Bangchak identified the problems which impacted significantly on the environment that was relevant to legislation, and then established environmental management programs for achieving its objectives.
3. Implementation and Operation: The environmental working teams were set up, and then developed EMS manual, operational procedure, and work instruction according to relevant function.

4. Checking and Corrective Action: The environment and management were audited. The report, then, was prepared for an environmental management team.

5. Management Review: Management team considered the auditing results for the improvement and for more effectiveness in the environmental management.

After the system was fully implemented based on the requirement of ISO 14000, the company submitted the proposal to the authorized agency for approval. After the field auditing and solving the discrepancies, the ISO 14000 certificate was issued.

Problems and their solutions: Problems in apprehension on the principles of ISO 14000, controversy in developing EMS manual, the operational procedure and work instruction were diminished by sending staffs to ISO training, and hiring an outside consultants. Moreover, the delay occurred in this step, so the deadline for submitting completed manual was set up.

Other problems were the resistance from employees in the operational level and the incomplete environmental documents. The first problem was solved by sending employees for training to increase their awareness and understanding of the environmental management. The incomplete environmental documents during the assessing and auditing process were improved and corrected by the company.

The impacts after applying the ISO 14000 system: The result showed that the company can reduce cost, increase resource utilization, conserve energy, have better environmental management system, and improve its image. In addition, employees have more apprehension on the environmental management system, have more caution in their work, and have more awareness in environmental problems and energy saving. Moreover, the implementation of ISO 14000 improves customers' confidence on environmental management system.